

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 283/2026-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpených WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní sp. zn. B5-23Cr/11/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava III v konaní sp. zn. B5-23Cr/11/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava III v konaní sp. zn. B5-23Cr/11/2022 **prikazuje** konať bez zbytočných priesťahov.
3. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadostučinenie každému po **1 000 eur**, ktoré **je** Mestský súd Bratislava III **povinný** zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava III **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **1 014,41 eur** a tieto zaplatiť ich advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. apríla 2026 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom mestského súdu v civilnom spore s tým, že mestskému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prietáhov a im bude priznané finančné zadost'účinenie po 3 885 eur.

2. Sťažovatelia sa od februára 2022 domáhajú zrušenia rozhodcovského rozsudku z decembra 2021, ktorým im bolo uložené zaplatiť 9 841 eur s príslušenstvom. Okresný súd Prešov po doručovacích úkonoch v septembri 2022 vec pre kauzálnu nepríslušnosť postúpil Okresnému súdu Košice I a ten v decembri 2022 pre miestnu nepríslušnosť Okresnému súdu Bratislava V, z ktorého výkon súdnictva v júni 2023 prešiel na mestský súd. Sťažovatelia vo februári a v marci 2023 urgovali rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku z augusta 2022. Tomuto nebolo vyhovené v júli 2024. Proti tomu sa sťažovatelia v septembri 2024 odvolali. Pojednávanie v novembri 2024 mestský súd odročil s tým, že treba predložiť odvolanie krajskému súdu a ustáliť príslušnosť. Na pojednávaní v januári 2025 však žalobu zamietol. Rozsudok sťažovateľom doručil v marci 2025. Sťažovatelia sa proti rozsudku odvolali. Mestský súd v apríli 2025 vyzval žalovaného vyjadriť sa k odvolaniu a sťažovateľom uložil zaplatiť súdny poplatok. Proti tomu sťažovatelia v máji 2025 podali sťažnosť a požiadali o oslobodenie od poplatku. Mestský súd v októbri 2025 vyzval sťažovateľov vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného k ich odvolaniu a predložiť formulár k žiadosti o oslobodenie. Na to sťažovatelia reagovali v novembri 2025. Mestský súd v máji 2026 vyzval žalovaného na vyjadrenie a sťažovateľom nepriznal oslobodenie od poplatku za odvolanie.

3. Sťažovatelia namietajú neprimeranosť dĺžky konania, keďže ich vec je bežná a neprispeli k predĺženiu konania. Priznanie finančného zadost'účinenia odôvodňujú významom veci, keďže na základe rozhodcovského rozsudku prebieha proti nim exekúcia a o ich návrhu na odklad vykonateľnosti bolo rozhodnuté až po dvoch rokoch. Mestský súd navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť, keďže konal priebežne a dĺžku konania ovplyvnilo jeho sťahovanie.

II.

4. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza účastník konania. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) správania účastníka, (ii) právnej a faktickej zložitosti veci a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

5. Sťažovatelia k celkovej dĺžke konania neprispeli. Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku patrí do bežnej agendy súdov. Vec sťažovateľov si vyžadovala len právne posúdenie toho, či zmluva o pôžičke, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, je spotrebiteľská.

Konanie však trvá štyri roky a tri mesiace, z čoho na postup mestského súdu pripadá tri a pol roka. Keďže doručovacie úkony vykonal postupujúci súd, úkony mestského súdu sa obmedzili len na rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti a pojednávanie. Mestský súd rozhodol až po dvoch rokoch a ani pri úkonoch súvisiacich s odvolaním sťažovateľov proti rozsudku nepostupuje plynulo, čoho dôsledkom je, že ani po roku toto odvolanie nie predložené krajskému súdu.

6. V postupe mestského súdu sú opakované a dlhé obdobia nečinnosti. Až po roku a siedmich mesiacoch rozhodol o návrhu na odklad vykonateľnosti. Až po dvoch rokoch prvýkrát pojednával. Až po piatich mesiacoch vyzval sťažovateľov vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného k ich odvolaniu a až po pol roku žalovaného na odvoláciu dupliku. Až po roku a doručení ústavnej sťažnosti rozhodol o žiadosti sťažovateľov o oslobodenie od poplatku. Mestský súd pri prvom, neúčelne odročenom pojednávaní postupoval nesústredene. Na predloženie odvolania proti neodloženiu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku krajskému súdu mal pred týmto pojednávaním dva mesiace. Za od začatia konania nezmenených okolností nemal dôvod skúmať príslušnosť. Postup mestského súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania (štyri roky a tri mesiace) a ním vykonané nevyhnutné minimum nenáročných úkonov, nesmeroval a nesmeruje k čo najrýchlejšiemu právoplatnému rozhodnutiu veci. V týchto okolnostiach je bez významu argument mestského súdu o sťahovaní, keďže to ovplyvnilo jeho činnosť len na pár mesiacov v prvej polovici roka 2026. Preto postupom mestského súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote. Mestskému súdu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prieťahov.

7. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom jediným faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľov bola nečinnosť mestského súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu, správanie a význam sporu pre sťažovateľov bolo sťažovateľom podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie každému po 1 000 eur s tým, že vo zvyšnej časti ich návrhu nebolo vyhovené.

8. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľov odôvodňuje, aby im mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré im vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 396,50 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 15,86 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľov je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 1 014,41 eur. Nebol dôvod zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny o jej polovicu za zastupovanie druhého sťažovateľa, keďže niet rozdielu v tom, či bola právna služba poskytnutá jednému alebo dvom sťažovateľom. Podanie ústavnej sťažnosti zo strany

sťažovateľov bolo spojené so zhodnou argumentáciou. Sťažovateľom poskytnuté právne služby nevyžadovali osobitný prístup. To platí osobitne v konaní o ústavnej sťažnosti, v ktorom možno náhradu trov konania priznať len v odôvodnených prípadoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu